

ประสบการณ์จากกลุ่มประเทศอาเซียน : Samarinda Indonesia

กมลนันท์ ม่วงยิ้ม

เภสัชกรชำนาญการพิเศษ

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร

จังหวัดขอนแก่น

ยลฤดี ตันทสิทธิ์

วิทยาจารย์ชำนาญการพิเศษ

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร

จังหวัดขอนแก่น

สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ได้กำหนดกิจกรรมให้ทุกวิทยาลัยในสังกัด เข้าสู่ทิศทางการเป็นประชาคมของอาเซียน โดยได้จัดการให้มีการลงนามทำข้อตกลงว่าด้วยการแลกเปลี่ยนกิจกรรมการศึกษาระหว่างวิทยาลัยเป็นเวลา 5 ปี นับจากปี 2556-2560 เป็นการแลกเปลี่ยนระหว่างวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกของไทยทุกแห่ง กับสถาบันการศึกษาในประเทศอินโดนีเซีย และแล้ววิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น ก็ได้จับคู่กับสถาบันการศึกษา STIKES Muhammadiyah Samarinda Indonesia จึงเป็นที่มาของการที่ทีมจากวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น (วสส.ขอนแก่น) ได้ไปเยือนเพื่อนบ้านที่เป็นประชาคมอาเซียนเช่นเดียวกับเรา จนมีประสบการณ์มาถ่ายทอดให้ท่านผู้อ่านได้รับรู้ผ่านตัวหนังสือไปกับเราด้วย

“บ้านเราแสนสุขใจ แม่น้ำจะอยู่ที่ไหนไม่สุขใจเหมือนบ้านเรา” บทเพลงนี้แว่ดั่งขึ้นมาในใจ เพราะการเดินทางที่แสนไกลจากขอนแก่น ประเทศไทยมายังเมือง Samarinda ประเทศอินโดนีเซีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเดินทางในบางช่วงต้องผ่านหนทางที่ค่อนข้างหวาดเสียวคดเคี้ยวไปตามไหล่เขา

ซามารินดาจังหวัดกาลิมันตันตะวันออก ประเทศอินโดนีเซีย

ที่มา: Kota Samarinda - Google Mapsmaps.google.com/maps/

ที่มา <http://worldofbigbrother.com/BB/Indo/1/Jane.shtml>

Samarinda เป็นเมืองที่ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำ Mahakam River มีประชากร 726,223 คนและเป็นเมืองหลวงของ จังหวัด Kalimantan Timur หรือ Kalimantan ตะวันออก หนึ่งในสี่จังหวัดของเกาะบอร์เนียว (Borneo) เกาะที่ใหญ่ที่สุดในโลก ของประเทศอินโดนีเซียที่มีหมู่เกาะมากที่สุดในโลก

การเดินทางจากเมืองไทยมา Samarinda ในครั้งนี้ ทีมอาจารย์และนักศึกษาจำนวน 14 ชีวิต ได้นั่งเครื่องบินมาลงที่ Bali ก่อน แล้วต้องพักบนเกาะ Bali หนึ่งคืน เพื่อรอต่อเครื่องไปยัง Balikpapan ซึ่งเป็นเมืองท่าที่สำคัญเปรียบเสมือนเป็น Bali แห่งที่สอง (Balikpapan) ก็เป็นได้ แล้วทางทีมเจ้าภาพ STIKES Muhammadiyah Samarinda 1 จะเอารถมารับทีม วสส. ขอนแก่น ที่สนามบิน Balikpapan เพื่อพาเดินทางไปยังเมือง Samarinda

บนเกาะ Bali ยังคงเขียวชอุ่มด้วยป่าไม้ ตึกรามบ้านช่องนั้นก็สูงเกินยอดไม้ไปได้เพราะมีกฎหมายไว้เนื่องจากจุดทะเลเป็นมรดกโลกแล้ว ทีม Local guide ได้พาเที่ยวชมรอบเมือง Denpasar และแวะซื้อของฝากที่ร้าน Windhu Sari Art Market จากนั้นก็พา

ไปทานอาหารเย็นที่ร้าน Kuta Plaza Restaurant แล้วส่งเข้าที่พักที่ โรงแรม Kuta station คืนนั้น ทีมของเรา ก็เดินชมแสงสีไปตามถนน Kuta street ซึ่งเป็นแหล่งรวมโรงแรม ที่พัก สถานบันเทิงยามราตรีห้างสรรพสินค้า และร้านกาแฟชื่อดัง เช่น Starbuck ที่ทีมของเราเลือกเอาเป็นที่หยุดพักให้คลายความเมื่อยล้า ก่อนกลับที่พัก เพื่อค้างคืนรอการเดินทางในวันใหม่

เช้าวันที่ 14 พฤษภาคม 2556 หลังรับประทานอาหารเช้าที่ทางโรงแรมจัดให้แล้ว ตามแผนที่วางไว้ ทีมเราจะไปเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวบางแห่งก่อนเพื่อรอเวลาขึ้นเครื่องสถานที่ที่มักคุเทศก์แนะนำนั้นได้แก่ วัด Tanah Lot ซึ่งเป็นวัดในพุทธศาสนาที่สร้างไว้บนก้อนหินใหญ่กลางทะเล ที่เวลาน้ำลดผู้แสวงบุญจะสามารถข้ามไปสักการบูชาได้ แต่เวลาน้ำขึ้นเราจะรู้สึกวัดนี้ลอยอยู่ในมหาสมุทรอินเดีย ซึ่งมีคลื่นแรงซัดสาดอยู่ตลอดเวลา จากนั้นบริษัททัวร์ก็พาเราไปหาซื้อของฝากที่ศูนย์การค้า ซึ่งมักคุเทศก์บอกว่าเป็นที่เดียวที่เราสามารถใช้ห้องน้ำได้ฟรี ส่วนที่อื่นๆ เราต้องเสียค่าบริการห้องน้ำ

สินค้าที่มีให้เลือกส่วนใหญ่ผ้าคลุมไหล่ ผ้าพันคอ เสื้อผ้า เครื่องประดับจากหินสังเคราะห์ พวงกุญแจ และ ขนมขบเคี้ยว ซึ่งเมื่อได้ชิมแล้ว ทุกคนต่างบอกเป็นเสียงเดียวกันว่า “ไม่ควรเสียเงิน เสียแรงหอบหิ้วให้เหนื่อย เพราะว่า ไม่อร่อยเลย”

เมื่อเลือกซื้อของฝากกันจนเป็นที่พอใจแล้วก็แวะทานอาหารกลางวันกันที่ร้านอาหาร ชื่อ Malioboro ซึ่งมีคฤหาสน์ของเราบอกว่า “ไก่ของร้านนี้อร่อยที่สุดในโลก” และก็เป็นเช่นนั้นจริงๆ “ไก่นี้เค้าทำอย่างไรจะกินได้ทั้งกระดูกเลย อร่อยจริงๆ” อาจารย์ผู้ใหญ่ว่านั่นเหย่ยขึ้น

การเดินทางจาก Bali มายัง Samarinda นั้นสามารถเดินทางโดยเรือเดินสมุทรซึ่งจะใช้เวลา 2 สัปดาห์ หรือเดินทางด้วยเครื่องบินซึ่งใช้เวลาประมาณ 5-6 ชั่วโมง ขึ้นกับจุดหมายที่เลือก สำหรับคนใจกล้าหรือชอบผจญภัย ก็สามารถนั่งเครื่องบินเล็ก 23 ที่นั่งเพื่อมาลงที่สนามบินในเมือง Samarinda ได้เลย แต่ขอบอกสนามบินนี้มี runway สั้นมากจนไม่สามารถรองรับเครื่องบินใหญ่ได้ สำหรับคนที่ถือคติ “ปลอดภัยไว้ก่อน” อย่างพวกเรานั้น ขอเลือกเครื่องบินลำใหญ่ที่บินมาจอดลงยังสนามบิน Balikpapan แทนดีกว่า

ณ สนามบิน Balikpapan ทีม STIKES Mahammadiyah Samarinda (IHSM) ซึ่งนำโดยผู้อำนวยการสถาบันได้ให้เกียรติมารับพวกเราตั้งแต่เช้า กว่าทีมเราจะมาถึงทีม IHSM ก็ต้องรอเราอยู่นานถึง 6 ชั่วโมง เมื่อช่วยกันขนกระเป๋าขึ้นรถเรียบร้อยแล้ว ก็แจกอาหารว่างที่บรรจุในกล่องเรียบร้อยคนละกล่องข้างในมี ซากกล่อง และเค้ก 2 ชิ้น เพื่อให้เรารองท้องขณะเดินทาง เส้นทางจากสนามบิน Balikpapan – Samarinda นั้นควรจะไปตามไหล่เขา ทางแคบ 2 lanes รถต้องขับสวนทางกันไปมา ทำให้รู้สึกตื่นเต้น ปนหวาดเสียวพอสมควร แต่สองข้างทางนั้นเป็นป่าไม้เขียวชอุ่มสวยงามไปอีกแบบหนึ่ง ใครที่เมารถก็คงต้องได้พึ่งยากันในคราวนี้แน่นอน โดยเฉพาะในช่วงเวลาเลิกงานแบบนี้รถติดนานพอสมควรทีเดียว เพราะมีคนงานเหมืองถ่านหินและป้อน้ำมันจำนวนมากมายต่างพากัน

กลับบ้านด้วย รถจักรยานยนต์ และ รถยนต์

ที่นี้นิยมใช้รถจักรยานยนต์กันมาก เท่าที่ประมาณการน่าจะมากกว่าที่เมืองไทย 2-3 เท่า การขับรถของคนที่นี่ก็ทำตามใจฉันกันมาก ถนนหนทางก็สูงต่ำลาดชันเป็นเนินเป็นมอขึ้นลงเขา ขับรถยากมากทำให้เกิดข้อสงสัยเกี่ยวกับอัตราการเกิดอุบัติเหตุ และ อัตราการตายจากอุบัติเหตุของที่นี่ แต่ช่วงที่เราไปแลกเปลี่ยนกิจกรรมระหว่างสถาบันนั้น ไม่พบเห็นอุบัติเหตุบนท้องถนนเลย

เมื่อเดินทางมาได้ประมาณครึ่งทางก็ค่ำ ทีม IHSM พาเราไปรับประทานอาหารเย็นที่ TahuSumedang Restaurant ซึ่งได้รับการบอกเล่าว่าเป็นร้านอาหารพื้นเมืองของที่นี่เป็นร้านอาหารกลางทางที่จัดอาหารไว้เป็นชุด มีข้าวสวยที่อัดแน่นห่อใบตอง โปรตีนที่เตรียมไว้ก็มีให้เลือกกว่าระหว่าง ปลาทอด หรือ ไก่ทอด มีน้ำพริกซึ่งคาดว่าเป็นพริกชี้ฟ้าแดงตำกับเกลือและน้ำตาล ส่วนเครื่องดื่มก็จะเป็นน้ำมะพร้าวอ่อนที่ผสมน้ำตาลจนหวาน ส่วนเนื้อมะพร้าวก็นุ่มกำลังกินทีเดียว มะพร้าวของที่นี่ลูกใหญ่มาก

จากนั้นเราก็เดินทางต่ออีก 3 ชั่วโมงจึงถึง Samarindารวมระยะเวลาการเดินทางคือ 6 ชั่วโมง สำหรับระยะทาง 150 กม. ทั้งทีมเรา และ ทีม IHSM ต่างก็เหนื่อยกันมาก ทางเจ้าภาพจัดให้เราเข้าพักในโรงแรมที่อยู่บนเนินเขาชื่อ Mesra International resort and spa ซึ่งถือได้ว่าเป็นโรงแรมที่ดีที่สุดของเมือง Samarinda ก็ว่าได้ ข้ามถนนไปฝั่งตรงข้ามก็จะเป็นห้างสรรพสินค้า

เมื่อส่งทีมเราถึงห้องพักแล้วทาง IHSM ก็ยังเตรียมผลไม้ให้ห้องละตะกร้าเผื่อว่าพวกเราจะหิวยามดึก ก่อนทีมเค้าจะกลับไปเค้านัดเราว่า 6.00 น ทานข้าวเช้าที่โรงแรม รถจะมารับตอน 7.30 น. นั้นหมายความว่าเราต้องตื่นตอนประมาณตี 5 ของเมืองไทย เนื่องจากว่าเวลาของที่นี่เร็วกว่าบ้านเรา 1 ชั่วโมง

วันที่ 15 - 19 พฤษภาคม 2556 ซึ่งเป็นช่วงเวลาของการทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของสองสถาบันนั้นเราได้เรียนรู้ในสิ่งสำคัญ 3 เรื่อง ได้แก่

การบริหารทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด
เราพบว่า อาคารสถานที่ของ IHSM นั้นเล็กกว่าเรามาก แต่มีการใช้อย่างคุ้มค่า ตอนกลางวันใช้เป็น school of health ช่วงเย็นใช้เป็น school of economics เมื่อเปรียบเทียบ facility อื่นๆ เช่น ห้องสมุด, ห้อง computer, laboratory, information technology ต่างๆแล้วของเรามีพัฒนาการและทันสมัยกว่ามาก แต่อาจารย์และนักศึกษาของ IHSM ก็ใช้ทรัพยากรที่ตนมีอย่างคุ้มค่าสูงสุด

ขีดความสามารถในการแข่งขันโดยดูจากขนาดของชาติ เราพบว่า นักศึกษาของ IHSM ที่มาคอยดูแลทีมของเรานั้น มีความรับผิดชอบสูง (มากพอที่อาจารย์ของเค้าจะปล่อยให้ดำเนินการเองในสิ่งที่มอบหมายมาให้ ไม่ต้องมีอาจารย์มาควบคุมกำกับแต่อย่างใด เมื่อมีข้อสงสัย หรือสถานการณ์เฉพาะหน้าที่ต้องตัดสินใจที่ไม่ได้เตรียมกันไว้ก่อนก็จะใช้วิธีการติดต่อทางโทรศัพท์) กล้าแสดงออก และมีความสามารถทางภาษาอังกฤษดีทีเดียว เมื่อสอบถามว่าเรียนมาจากที่ไหน ส่วนใหญ่ตอบว่าศึกษาด้วยตนเอง เพราะอยากได้ทุนการศึกษาไปศึกษาปริญญาโท-เอก ณ ต่างประเทศ จากจุดนี้ทำให้เราได้ชื่นชมถึงขนาดของอินโดนีเซีย

ขีดความสามารถในการแข่งขันโดยดูจากวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร เราพบว่าผู้อำนวยการสถาบัน IHSM นั้นสามารถสร้างรายได้และชื่อเสียงจากการมาเยือนของทีมเราได้อย่างชาญฉลาดด้วยการจัด Interna-

tional seminar ครั้งแรกของจังหวัดได้ ทำการตลาดอย่างดีจนได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิ Mohamadiyah ธนาคารแห่งชาติและผู้ว่าราชการจังหวัด

ตลอดระยะเวลาร่วมสัปดาห์ในโครงการการแลกเปลี่ยนครั้งนี้ทาง IHSM ได้ดูแลทีมเราเป็นอย่างดี สlogan “our guest is a king” ตามที่นักศึกษาของ IHSM เคยบอกเรานั้นสร้างความประทับใจให้กับทีมเรามาก ไม่ว่าเราต้องการอะไร เค้าจะจัดหาให้ อย่างเต็มความสามารถ ยกตัวอย่างเช่น เรายากดื่มน้ำเย็นๆ ตามความเคยชินเหมือนตอนที่เรายู่เมืองไทย เค้าก็ยกตู้เย็นมาไว้ให้ในห้องประชุมทันที ไม่ว่าสมาชิกของทีมเราเดินทางไปทางไหนจะมีเสียงทักทายและมีคนคอยให้ความช่วยเหลือตลอด จนเรารู้สึกว่าทุกคนใน IHSM นั้นได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการมาเยือนของทีมเราเป็นอย่างดี ทำให้เรารู้สึกอบอุ่นไม่มีความรู้สึกที่เราเป็นคนแปลกหน้ามาจากต่างถิ่นแต่อย่างใด แม้สภาพแวดล้อม ความเป็นอยู่ สุขภาพบาล ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการศึกษาของทางเจ้าบ้านจะสู้เมืองไทยเราไม่ได้ แต่ด้วย service mind และ การยกย่องให้เกียรติและการต้อนรับที่อบอุ่นทำให้ทีมเราประทับใจ จนสามารถมองข้ามการขาดตกบกพร่องเล็กๆน้อยๆเหล่านั้นไปได้ และที่ตั้งใจว่าเมื่อทาง IHSM มาเยือนนั้นเราจะสามารถดูแลเค้าได้เป็นอย่างดีเช่นกัน